

Πρώτες Βοήθειες

Ioannis Lazarettos
MD PhD Orthopaedic Surgeon

Κακώσεις

Βλάβη που συμβαίνει στον οργανισμό σαν αποτέλεσμα της επίδρασης εξωγενών βλαπτικών παραγόντων

Εκδορά

Μικρές ή μεγαλύτερες αποσπάσεις της επιδερμίδας και του δέρματος

Εκδορά = Γδάρισμα

1. Περιποίηση Τραύματος
2. Έλεγχος τριχοειδικής αιμορραγίας
3. Επανατοποθέτηση δερματικού κρημνού

Θλάση

Κάκωση που προκαλείται από τη συμπίεση και σύνθλιψη του δέρματος

Από αμβλέα και βαριά όργανα (π.χ. λοστός, ρόπαλο, γροθιά, κλωτσιά)

- 1. Εκχύμωση:** Διάχυση ελάχιστου αίματος και πλάσματος στο υποδόριο
- 2. Μώλωπας:** Σύνθλιψη υποδορίου με έγχυση αίματος και συνοδό οίδημα
- 3. Αιμάτωμα:** Άθροισμα αίματος σε μια νεοσχηματισμένη κοιλότητα

Θλάση

Πρώτες Βοήθειες: Ανάλογα με τις βλάβες που προκλήθηκαν

1. Ακινητοποίηση

2. Έλεγχος για:

Κάταγμα

Εξωτερική αιμορραγία

Εσωτερική αιμορραγία

Αναπνευστική λειτουργία

Καρδιακή λειτουργία

Ακινησία περιοχής

3. Τοποθέτηση ψυχρών επιθεμάτων

4. Πausίπονα

Τραύμα

Κάκωση που προκαλείται από τη συμπίεση και σύνθλιψη του δέρματος

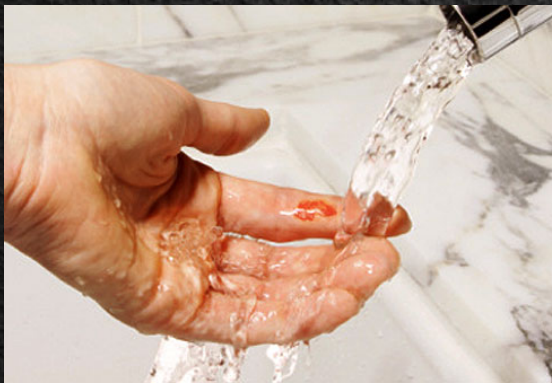
Από αμβλέα και βαριά όργανα (π.χ. λοστός, ρόπαλο, γροθιά, κλωτσιά)

1. **Τέμνοντα:** Μαχαίρι, Λεπίδα
2. **Νύσσοντα:** Βελόνα
3. **Διαπιτρώνοντα:** Σουβλί, Trocar
4. **Θλώντα:** Όταν συνθλίβουν
5. **Πυροβόλα Όπλα:** Πολεμικά, Κυνηγετικά

Τραύμα

1. Απομάκρυνση ξένων σωμάτων
2. Έλεγχος αιμορραγίας
3. Αντισηψία τραύματος
4. Συμπλησίαση χειλέων τραύματος
5. Επίδεση τραύματος

Αιμορραγία

Παθολογική έξοδος αίματος από τα αιμοφόρα αγγεία μετά από λύση στη συνέχεια του τοιχώματός τους

Ανάλογα με το Αγγείο

Αρτηριακή

Φλεβική

Τριχοειδική

Μικτή

Ανάλογα με το Χώρο Έγχυσης

Εξωτερική

Εσωτερική

Ενδοϊστική

Εκχύμωση

Μώλωπας

Αιμάτωμα

Αιμορραγία

Μικρή απώλεια αίματος δεν επηρεάζει τον οργανισμό
(Τριχοειδική)

Μεγάλη απώλεια αίματος είναι δυνατόν να οδηγήσει στο
θάνατο σε λίγα λεπτά

(Κοιλιακή αορτή, Μηριαία αρτηρία, Καρωτίδα αρτηρία, Σφαγίτιδα φλέβα)

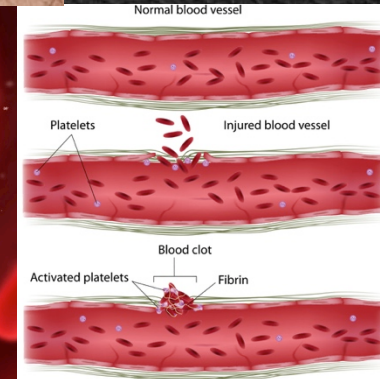
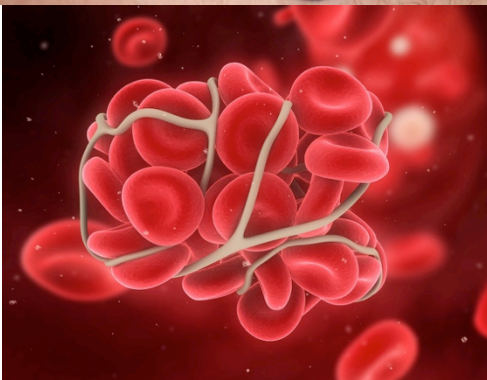
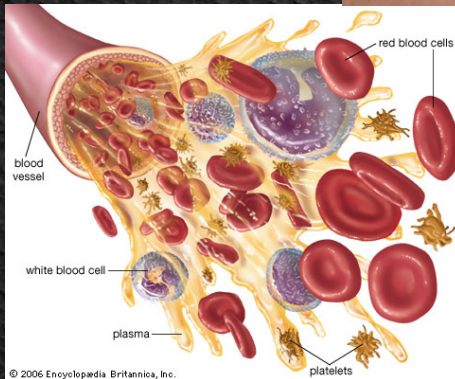
Συμπτώματα:

1. Ταχυσφυγμία
2. Πτώση Αρτηριακής Πίεσης
3. Ψυχρά Άκρα
4. Θόλωση Διανοίας
5. Διαταραχές Όρασης
6. Εξαλειψη Περιφερικού Σφυγμού

Αιμορραγία

Η πιο ασφαλής και απλή μέθοδος για να ελεγχθεί μια αιμορραγία είναι η άσκηση σταθερής πίεσης για όσο χρόνο χρειάζεται ο οργανισμός να κινήσει τη διαδικασία πήξης του αίματος (5-7 min)

Αιμορραγία

Η ίσχαιμη περίδεση είναι μια πολύ αποτελεσματική μέθοδος για τον έλεγχο της αιμορραγίας των άκρων.

Εφαρμοζόμενη Πίεση > Αρτηριακή Πίεση

Άνω Άκρα: 60 min max

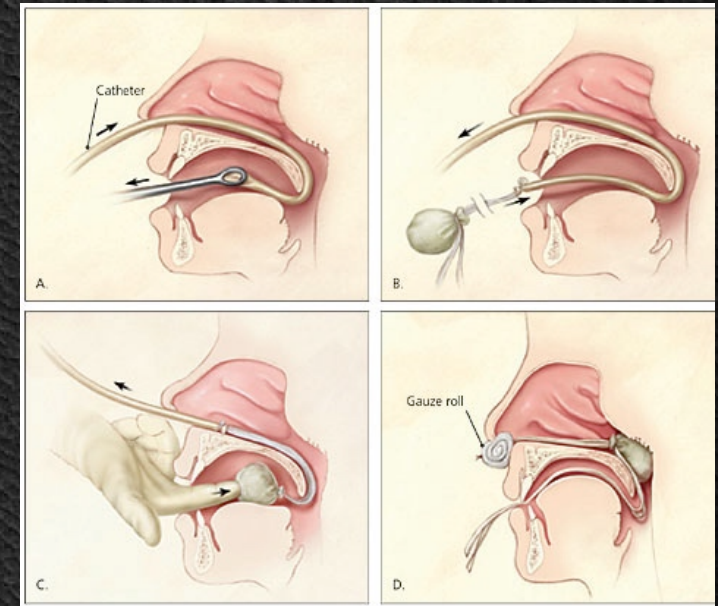
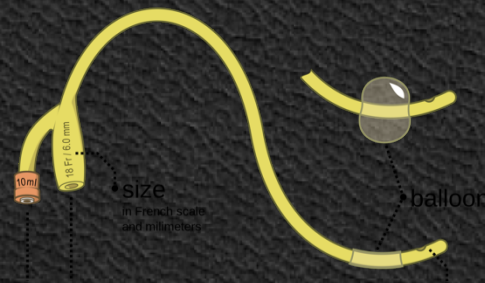
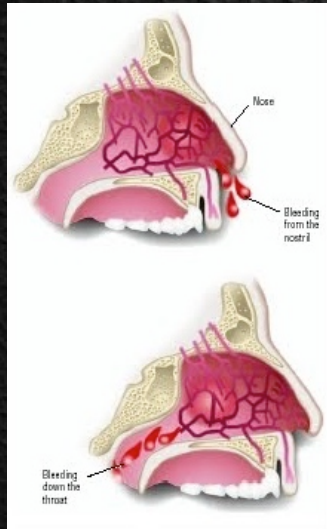
Κάτω Άκρα: 90 min max

Ρινορραγία

Αιμορραγία από τη μύτη
Μικροτραυματισμός Βλεννογόνου
Υπέρταση

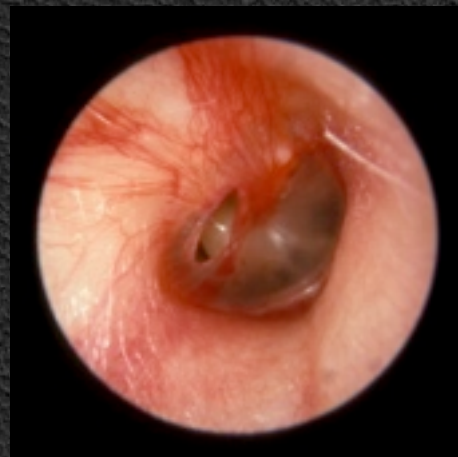
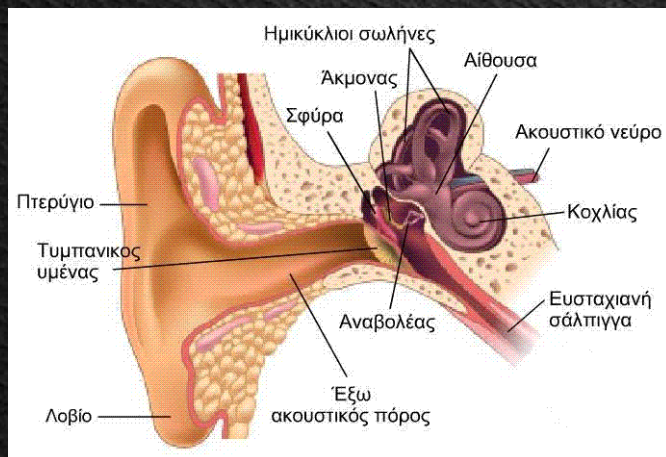
1. Πίεση στα ρινικά πτερύγια 10 min (δics)
2. Πρόσθιος Επιπωματισμός
3. Οπίσθιος Επιπωματισμός

Ωτορραγία

Ρήξη του Τυμπάνου από ξένο σώμα
Κάταγμα βάσης Κρανίου

Ύπτια Θέση με ανασηκωμένο το κεφάλι
Αποστειρωμένο Επίθεμα
Μεταφορά στο Νοσοκομείο

Αιμορραγία Ούλων

Εξαγωγή Δοντιού
Ουλίτιδα

Λευχαιμία – Χημειοθεραπεία
Πλύση με διάλυμα οξυζενέ

Κατάγματα

Η πλήρης ή μερική λύση της δομικής συνέχειας ενός οστού

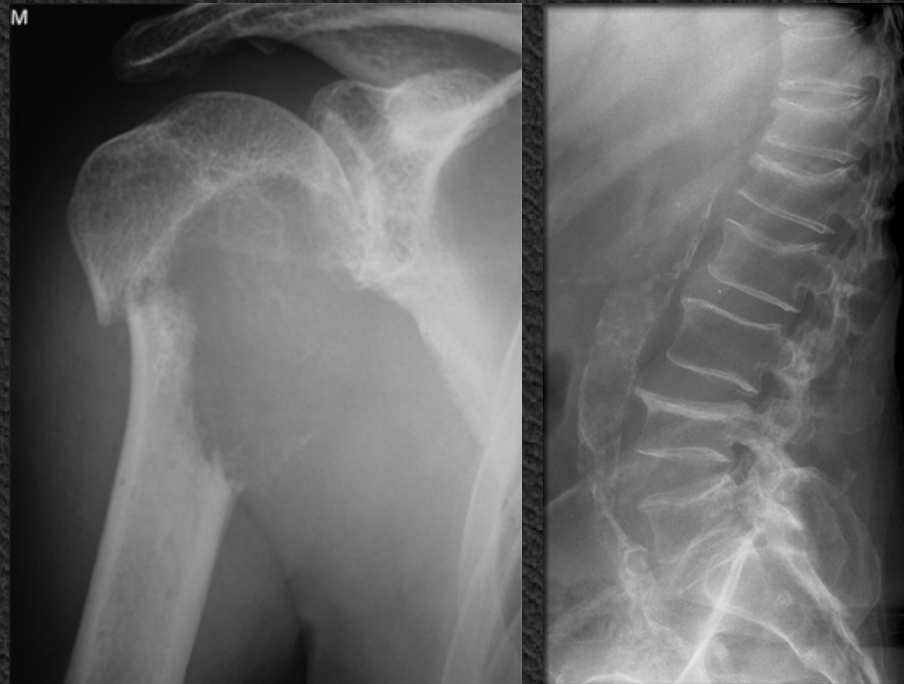
Για να προκληθεί κάταγμα, πρέπει να δράσει πάνω στο οστόν σημαντική βία.

Κατάγματα Ταξινόμηση

Παθολογικό Κάταγμα

Ως Παθολογικό χαρακτηρίζεται το κάταγμα που προκαλείται από δράση ασήμαντης βίας σε οστόν που παρουσιάζει κάποια παθολογία (κύστη, όγκος, οστεοπόρωση)

Κατάγματα Ταξινόμηση

Κάταγμα Κόπωσης

Κάταγμα από μικρής εντάσεως βία, η οποία δρα πολλές φορές πάνω σε φυσιολογικό οστόν και η οποία, αν επιδρούσε μία φορά, δεν θα προκαλούσε το κάταγμα.

Η μικρή κάθε φορά καταπόνηση του οστού επαναλαμβάνεται τόσο συχνά, ώστε η βλάβη που προκαλείται, δεν προλαβαίνει να αποκατασταθεί. Έτσι αθροίζεται στις προηγούμενες, μέχρις ότου εκδηλωθεί ως κάταγμα.

Κατάγματα Ταξινόμηση

Τα κατάγματα ανάλογα με την κλινική εικόνα, διακρίνονται σε:

Ανοικτά ή Επιπλεγμένα
Κλειστά

Ανοικτά καλούνται τα κατάγματα όταν υπάρχει τραύμα των μαλακών μορίων της περιοχής, που επιτρέπει την επικοινωνία των οστών με το περιβάλλον.

Κλειστά καλούνται τα κατάγματα, όταν δεν υπάρχει επικοινωνία, των οστών με το περιβάλλον.

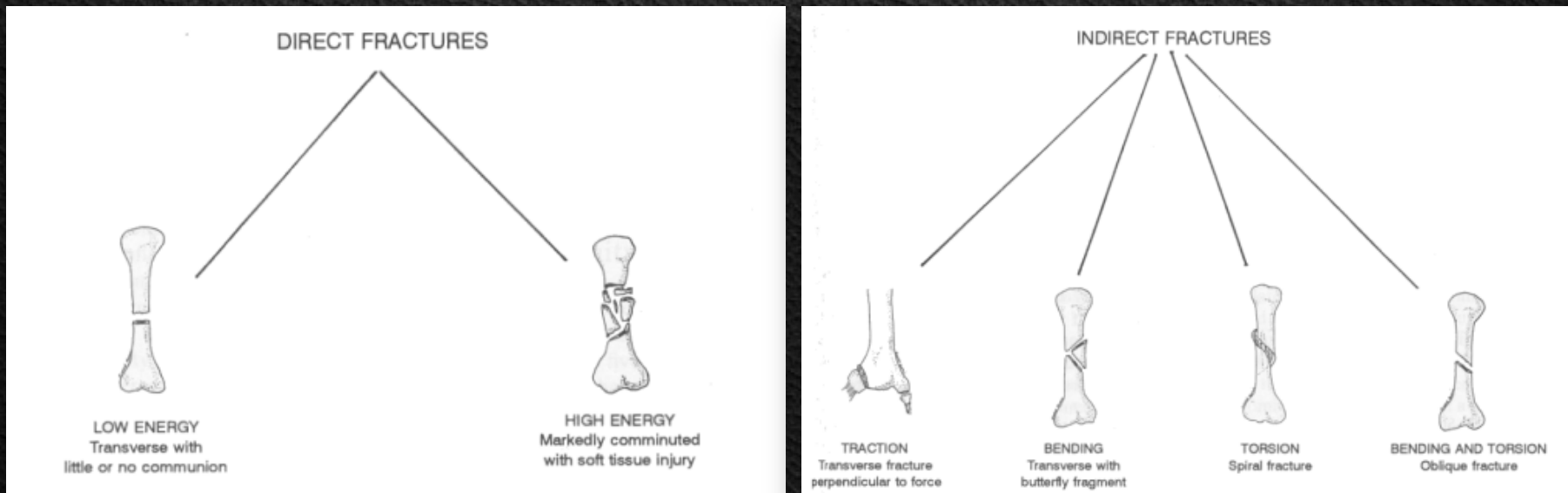

Κατάγματα Ταξινόμηση

Τα κατάγματα, ανάλογα με το μηχανισμό προκλήσεως, διακρίνονται σε:

Άμεσα: όταν το κάταγμα γίνεται στο σημείο που έδρασε η βία.

Έμμεσα: όταν η δύναμη εφαρμόζεται μακριά από αυτό, όπως: κάταγμα του αγκώνα ή του ώμου ή της κλείδας μετά από πτώση στην παλάμη.

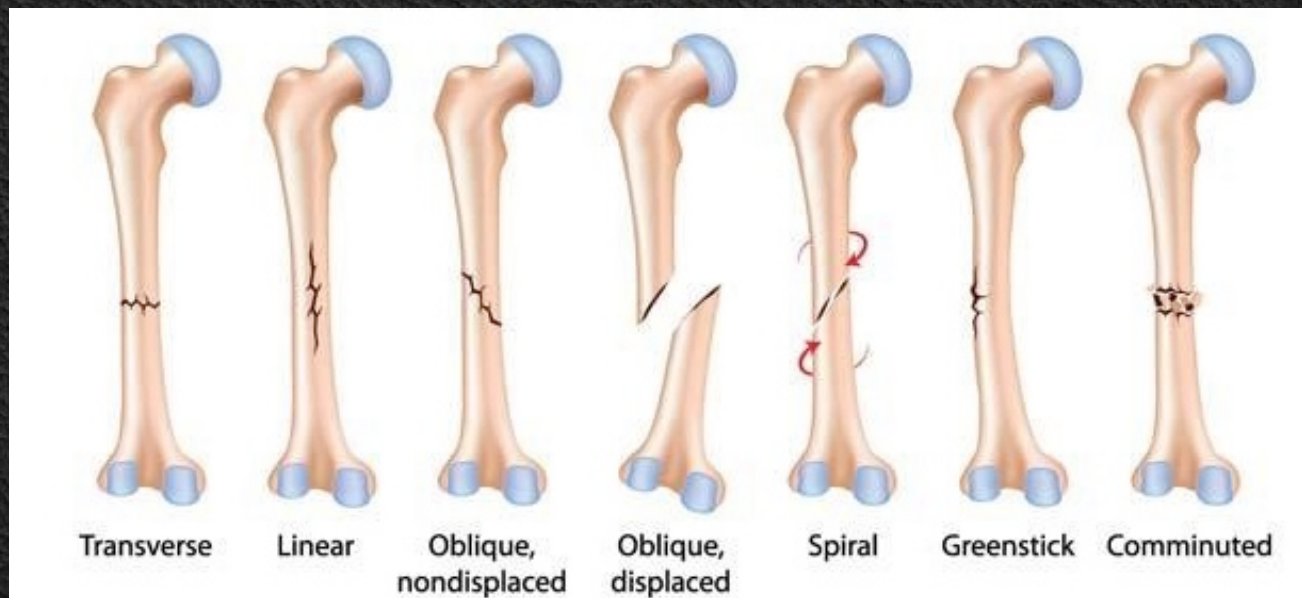
Κατάγματα Ταξινόμηση

Ανάλογα με τη φορά της γραμμής του κατάγματος σε σχέση προς τον άξονα του οστού, το κάταγμα μπορεί να είναι:

Εγκάρσιο

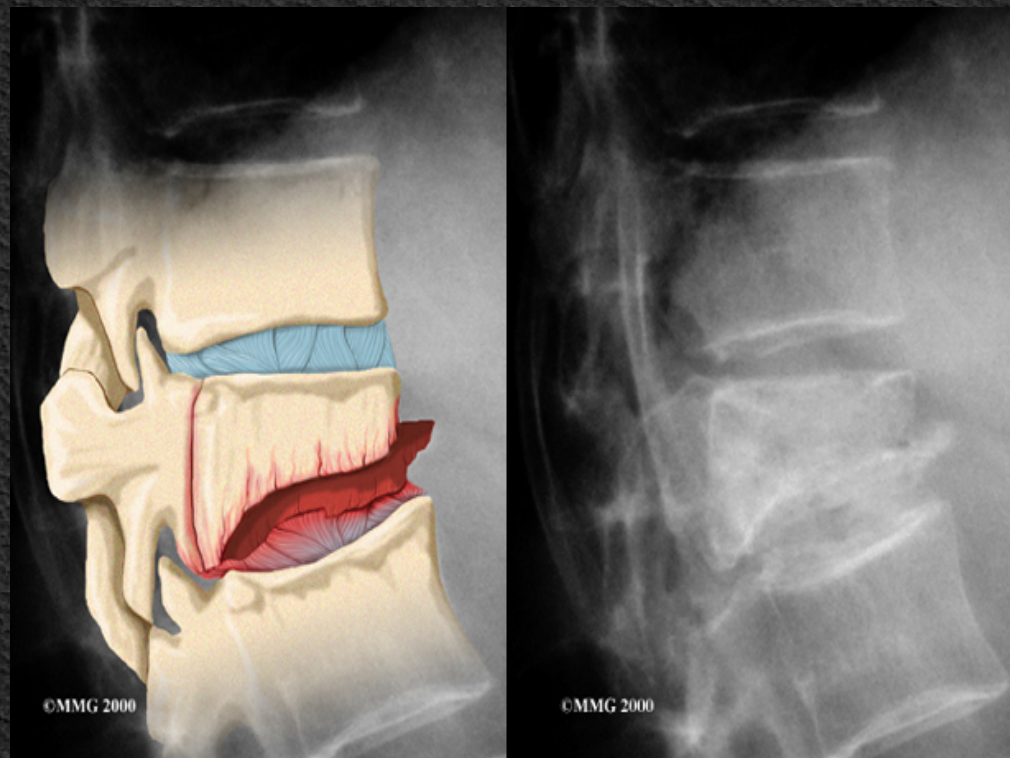
Λοξό

Σπειροειδές

Κατάγματα Ταξινόμηση

Συμπιεστικά Κατάγματα: προκαλούνται στα σπογγώδη οστά. Χαρακτηρίζονται από σύνθλιψη και καθίζηση των οστεοδοκίδων.

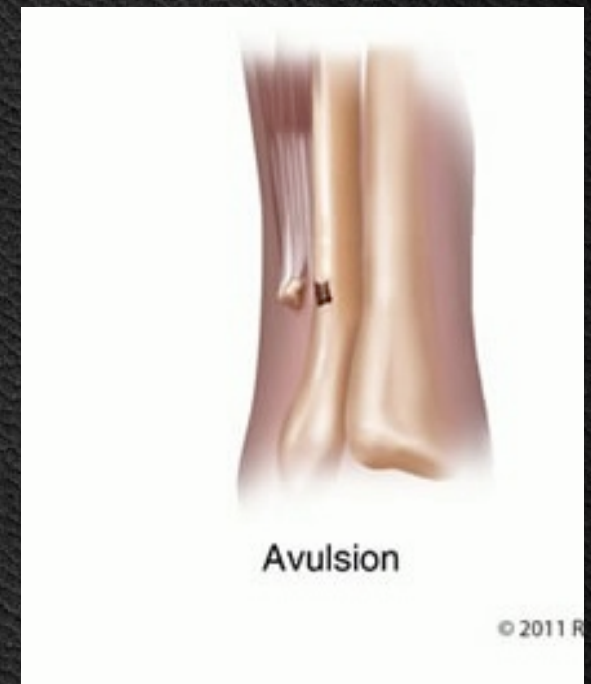
Κατάγματα Ταξινόμηση

Ενσφηνωμένα Κατάγματα: το ένα άκρο του ενός τμήματος του οστού σφηνώνει μέσα στο άκρο του άλλου

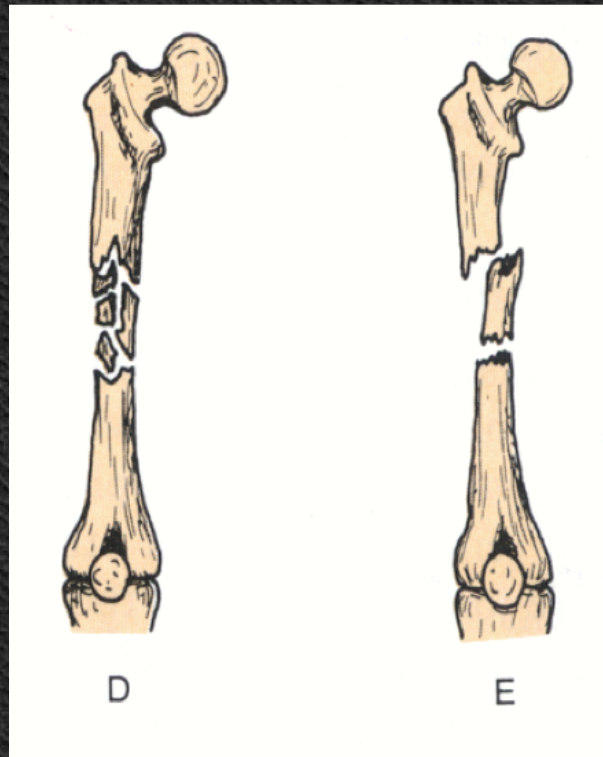
Κατάγματα Ταξινόμηση

Αποσπαστικά καλούνται τα κατάγματα που συμβαίνουν στα σημεία προσφύσεως μυών, τενόντων και συνδέσμων

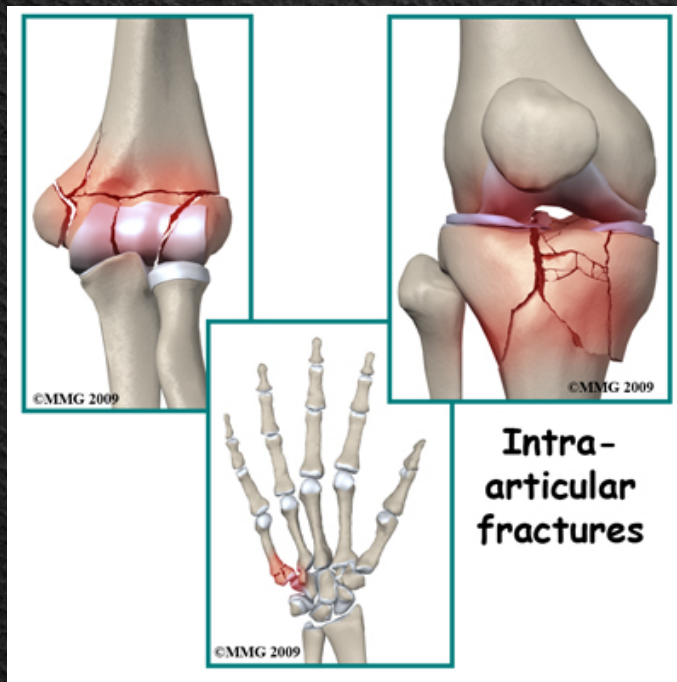
Κατάγματα Ταξινόμηση

Τα κατάγματα διακρίνονται σε **συντριπτικά**, όταν παρουσιάζουν στο σημείο του κατάγματος περισσότερα από τρία τεμάχια και σε **διπλά ή διπολικά**, όταν στο ίδιο οστόύν υπάρχουν δύο λύσεις, που απέχουν μεταξύ τους.

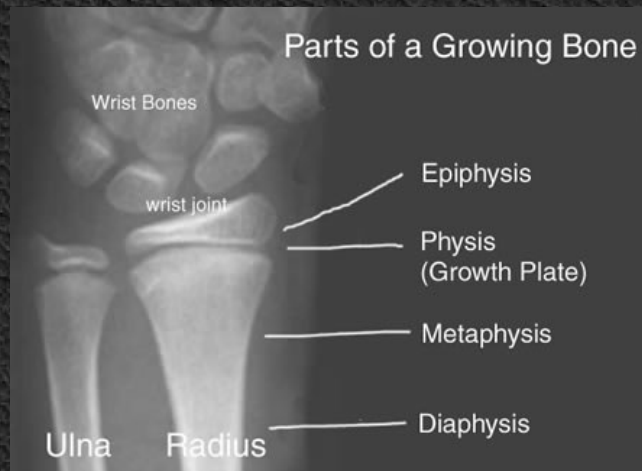
Κατάγματα Ταξινόμηση

Το κατάγματα ονομάζονται επίσης ανάλογα με τη θέση τους στο οστόν. Έτσι, έχουμε κατάγματα της **επιφύσεως** και κατάγματα της **διαφύσεως**. Τα κατάγματα των επιφύσεων πολλές φορές επεκτείνονται μέχρι την άρθρωση (ενδαρθρικά).

Κατάγματα Ταξινόμηση

Στα παιδιά, λόγω της ιδιαιτερότητας των παιδικών οστών, έχουμε ατελή κατάγματα «κατάγματα δίκην χλωρού ξύλου», που χαρακτηρίζονται από κάταγμα μόνο του ενός φλοιού στην κυρτή πλευρά, ενώ η κοίλη απλώς κάμπτεται, λόγω της ελαστικότητας του οστού και του παχέος περιοστέου.

Κατάγματα Ταξινόμηση

Επίσης λόγω της παρουσίας του συζευκτικού χόνδρου, στα παιδιά έχουμε κατάγματα διά του συζευκτικού χόνδρου, (επιφυσιολύσεις).

Οι κακώσεις αυτές είναι αρκετά σοβαρές, γιατί μπορεί να προκαλέσουν μόνιμη βλάβη του χόνδρου με δυσμενή επίδραση στην αύξηση του οστού.

Κατάγματα Συμπτώματα

1. Το αίσθημα του τραυματία που αισθάνθηκε το κόκαλό του να σπάει.
2. Έντονος πόνος στην ύποπτη περιοχή
3. Αδυναμία κίνησης στην ύποπτη περιοχή
4. Οίδημα στη περιοχή του κατάγματος
5. Παραμόρφωση της περιοχής
6. Έξοδος παρασχίδων από το συνοδό τραύμα, σε ανοικτό κάταγμα
7. Πρόκληση κριγμού κατά την εξέταση
8. Συμπτώματα καταπληξίας σε κατάγματα της λεκάνης ή του μηριαίου οστού

Κατάγματα Πρώτες Βοήθειες

1. Δεν μπορούμε να βγάλουμε ασφαλές συμπέρασμα για το αν υπάρχει ή όχι κάταγμα στο σημείο του κατάγματος
2. Σύγκριση τραυματισμένου σκέλους με το υγιές
3. Προτεραιότητα στη αντιμετώπιση:
 - Αιμορραγίας
 - Δυσκολία Αναπνοής
4. Προσπάθεια αντιμετώπισης θύματος χωρίς μετακίνηση
5. Ακινητοποίηση ύποπτης περιοχής (Νάρθηκες)
6. Κάλυψη τραυμάτων
7. Πausίπονα
8. Ψυχρά Επιθέματα
9. Αποφυγή προσφοράς υγρών λόγω πιθανού χειρουργείου

Κατάγματα Πρώτες Βοήθειες

Επιβάλλεται ακινητοποίηση:

1. Πλήρης παρεμπόδιση κάθε κίνησης της περιοχής
2. Άμεση μεταφορά του θύματος σε Νοσοκομείο
3. Αντιμετώπιση του πόνου
4. Προσπάθεια αντιμετώπισης θύματος χωρίς μετακίνηση

Απαγορεύεται:

1. Άσκοποι χειρισμοί για τη διάγνωση του είδους του κατάγματος
2. Κάθε άσκοπη μετακίνηση

Κακώσεις Κεφαλής

Κάκωση των οστών του κρανίου είναι δυνατόν να επηρεάσουν σοβαρά την εγκεφαλική λειτουργία

1. Έλεγχος για εμφανείς εξωτερικές παραμορφώσεις
2. Ροή αίματος ή ΕΝΥ από μύτη ή αυτί
3. Αντιμετώπιση του πόνου
4. Αν το θύμα επικοινωνεί: Μισοκαθιστή θέση
5. Αν το θύμα δεν επικοινωνεί: Στο πάσχων πλάι
6. Συχνός έλεγχος θύματος (ABC)
Βραδυσφυγμία: Υποδηλώνει βαριά εγκεφαλική βλάβη
7. Άμεση μεταφορά θύματος σε Νευροχειρουργικό Κέντρο

Κακώσεις Προσώπου

Κατάγματα στα οστά του προσώπου (κάτω γνάθος, ζυγωματικά, άνω γνάθος, ρινικά) μπορεί να καταστούν πολύ επικίνδυνα λόγω πιθανής απόφραξης αεροφόρων οδών, κατάργησης αντανακλαστικού βήχα, πρόκλησης μεγάλων αιμορραγιών

Κάταγμα Κάτω Γνάθου

1. Πόνος
2. Δυσκολία στην ομιλία
3. Σιελόρροια
4. Εμφανής ανωμαλία στα δόντια

Κάταγμα Ζυγωματικών – Άνω Γνάθου

1. Πόνος
2. Δυσκολία στην κατάποση
3. Οίδημα Προσώπου

Κάταγμα Ρινικών

1. Πόνος
2. Απόφραξη των αεροφόρων οδών
3. Ρινορραγία

Κακώσεις Προσώπου – Πρώτες Βοήθειες

1. Εξασφάλιση Αναπνοής
2. Έλεγχος αιμορραγίας
3. Τοποθέτηση θύματος σε καθιστή θέση με κάμψη της κεφαλής μπροστά
4. Ψυχρά επιθέματα
5. Άμεση Μεταφορά σε Νοσοκομείο
6. Πιθανή διασωλήνωση

Κακώσεις Σπονδυλικής Στήλης

Το κάταγμα της ΣΣ θεωρείται πολύ σοβαρή κάκωση

Τα συμπτώματα ποικίλουν ανάλογα με το σπόνδυλο που υπέστη τη βλάβη

Οσφυϊκή Μοίρα (Οσφυϊκό όγκωμα): Παραπληγία –
Αδυναμία ελέγχου σφιγτήρων

Αυχενική Μοίρα (Αυχενικό όγκωμα): Τετραπληγία –
Διατήρηση μόνο της διαφραγματικής αναπνοής

Ψηλότερα: Θάνατος

Κακώσεις Σπονδυλικής Στήλης – Πρώτες Βοήθειες

1. Αποφυγή κάθε παραμικρής προσπάθειας κίνησης
2. Ξαπλώνουμε το θύμα σε σκληρό φορείο
3. Εφαρμόζουμε αυχενικό περιλαίμιο
4. Άμεση μεταφορά σε Νοσοκομείο

Εξάρθρημα

Είναι η πλήρης και μόνιμη παρεκτόπιση των αρθρικών επιφανειών

Συμπτώματα:

1. Πόνος
2. Αδυναμία κίνησης τραυματισμένου μέλους
3. Παραμόρφωση τραυματισμένης άρθρωσης
4. Οίδημα

Εξάρθρημα

1. Απαγορεύεται κάθε προσπάθεια ανάταξης
2. Ακινητοποίηση
3. Γρήγορη μεταφορά στο Νοσοκομείο
4. Αποφυγή λήψης υγρών

Διάστρεμμα

Κάκωση που προκαλείται σε μια άρθρωση, όταν οι ιστοί και οι σύνδεσμοι γύρω από αυτή στρεβλωθούν ή διασπαστούν ξαφνικά

1. Πόνος
2. Παραμόρφωση τραυματισμένης άρθρωσης
3. Οίδημα

Διάστρεμμα

1. Ακινητοποίηση
2. Επίδεση
3. Τοποθέτηση παγοκύστης

Τροχαία Ατυχήματα

Επιβάλλεται:

1. Ακινητοποίηση αυχένα
2. Απελευθέρωση αναπνευστικών οδών
3. Έλεγχος αιμορραγίας
4. Προστασία από την υποθερμία
5. Παρακολούθηση ζωτικών σημείων
6. Επισήμανση χώρου ατυχήματος (κώννοι, τριγωνα)

Απαγορεύεται:

Άσκοπη και βεβιασμένη μετακίνηση τραυματιών
(Εξαίρεση αν υπάρχει κίνδυνος από φωτιά)

Ευχαριστώ για την Προσοχή σας!

